

**Predlozi za Programski savet
Pravosudne Akademije od strane
Udruženja sudijskih i tužilačkih
pomoćnika Srbije**

www.ustp.rs - kancelarija@ustp.rs

Predlozi za Programski savet Pravosudne Akademije od strane Udruženja sudijskih i tužilačkih pomoćnika Srbije

Udruženje sudijskih i tužilačkih pomoćnika Srbije je reprezentativna, dobrovoljna, strukovna, profesionalna, nestranačka, nevladina i neprofitna organizacija koja se zalaže za poboljšanje položaja sudijskih i tužilačkih pomoćnika, kao i jačanje poverenja građana u pravosuđe Srbije kroz učestvovanje u donošenju i predlaganju zakonskih i podzakonskih akata koji regulišu njihov status i materijalno pravni položaj i koji ima uticaja na regulisanje i sprovođenje izbora na pravosudne funkcije, a sve radi poboljšanja efikasnosti pravosudnog sistema Republike i dostizanja međunarodnog standarda. Udruženje postoji od 2012. godine i glavni cilj nam je unapređenje položaja i interesa sudijskih i tužilačkih pomoćnika kroz aktivno i odgovorno delovanje promovisanje kompetentnog i kvalitetnog rada i jačanje ugleda.

Naše preporuke su u skladu sa Nacionalnom strategijom za reformom pravosuđa od 2013. do 2018. godine, kao i u skladu sa utvrđenim činjenicama koje govore o slabostima postojećeg programa obuke za navedeni period.

Govorimo o kontinuiranoj obuci sudijskih i tužilačkih pomoćnika, obzirom da je navedenom Nacionalnom strategijom utvrđeno da je Pravosudna akademija nadležan i reprezentativan organ za obuku zaposlenih u pravosudnom sistemu Republike Srbije.

Moramo da napomenemo na početku da je u pravosudnom sistemu Republike Srbije zastupljen mentorski sistem, što se tiče obuke pripravnika i pomoćnika, kao i da taj mentorski sistem postoji dugi niz godina i da se pokazao kao potpuno adekvatan za obuku novih kadrova. Ono što jeste problem, a tiče ovog sistema jeste da ipak zavisi od individue, odnosno od principala, koliko je osposobljen i koliko je spreman da prenese znanje, iako mu je obuka pripravnika i saradnika u opisu radnog mesta. U tom kontekstu bi i trebalo možda organizovati obuku kako bi sudije i zamenci tužioc, zajedno sa predsednicima sudova i javnim tužiocima, trebalo da se ophode sa pomoćnicima i koje su njihove obaveze podučavanja nižih kadrova, a sve u cilju da se podigne svest o tome koliko su pomoćnici važni za efikasnost pravosuđa RS.

Programskom obukom za 2018. godinu bi bilo vrlo značajno da se obuhvate sve vrste obuka, način obuke na koji bi se prenosilo znanje, učestalost obuke, vreme i datum i mesto održavanja obuke kao i način odabira predavača.

Postoji mogućnost da se obuka organizuje kako posebno za sudije i zamenike tužilaca, tako i zajedno sa sudijskim i tužilačkim pomoćnicima. Ono što je prednost zajedničke obuke, jeste da bi eventualno iskusni i stariji sudije i zamenici, imali mnogo kompleksija pitanja i rešenja, kao i konstruktivnije predloge za prevazilaženje istih, a što se tiče problema u realizaciji i sprovođenju određenog zakona o čemu se i sprovodi obuka, te da bi imali kvalitetnije komentare,

a što bi saradnici odnosno pomoćnici imali potrebe to i da čuju. Ono što je mana ovakve organizacije, a što se pokazalo u praksi, da sudije ili zamenici tužioca, nisu spremni da komentarišu pred svojim pomoćnicima i pripravnicima, kako ne bi došli u neprijatnu situaciju, a takođe i pomoćnici nisu spremni uvek da komentarišu pred svojim principalima i pretpostavljenima. Ovo bi trebalo prevazići.

Možda bi eventualno bila najpametnija odluka da se obuke vrše odvojeno, ali u zavisnosti od konkretnih pitanja i diskusija, te eventualno spojiti ili predočiti drugoj grupi o čemu se razgovaralo i koja su interesantna pitanja i zahtevi i sugestije bili na prethodnoj obuci pretpostavljenih.

Jako značajno rešenje bi bilo da se sve obuke znaju unapred barem za 6 meseci kako bi svi mogli da se organizuju, imajući u vidu da su suđenja unapred zakazana, a kako bi se na vreme otkazala suđenja, ukoliko bi za to postojala potreba, obavestile stranke, jer bi neobaveštavanje na vreme proizvelo velike troškove za račun budžeta Republika Srbije, kako za sudije i zamenike, tako i za pomoćnike, jer su i pomoćnici uključeni direktno u održavanje suđenja.

Obzirom da će se unapred 6 meseci znati kada će se održati i koje predavanje, bilo bi potrebno i pripremiti materijale da se učesnici upoznaju. Tako dolazimo i do toga da prilikom obuke svi moraju biti aktivni i da učestvuju, pa i da postoji mogućnost za ulazni i izlazni test, a obavezno se mora sprovoditi istraživanja ukoliko su ta savetovanja dala rezultate, koliko su ljudi usvoji znanje, odnosno obrazloženje, koliko su primenili u praksi, pa samim tim i da li postoji problem rešavanja zadataka, i da li bi eventualno trebalo raditi na nekim zakonskim promenama, a sve u skladu sa izveštajima koji će oni koji učestvuju u obuci i dostavljati.

Vrlo je bitan odabir i način odabira predavača kao i prijave, jer se vrlo često javlja u praksi da za seminare koje se organizuju se prijavljuju od strane rukovodioca organa što dovodi do diskriminacije, tako da ukoliko bi se 6 meseci unapred znala moglo bi se prijavljivati i organizovati kada će i ko pohađati, koju će obuku ko pohađati, te eventualno da se ima u vidu i zašto će ko pohađati koju obuku, a imajući u vidu posao odnosno oblast na kojoj radi. Što se tiče načina, a verujem da ste o tome vodili računa, značajno je da se biraju određeni predavači u zavisnosti od ranga organa kojem drže predavanja.

Stalno nadgledanje da li ima nepravilnosti i da li se nova zakonska rešenja dobro pokazala u praksi i šta dalje treba raditi i na koji način treba menjati.

Povezanost sa ostalim organima bi trebalo sprovoditi sa organima kojima se bave primedbama na rad zamenika i na rad sudija, eventualno iz tih primedbi bi trebalo izvući suštinu na čemu treba raditi i u kom organu treba raditi onako kako se bude pokazalo, gde postoje najveći broj primedba, na koje se primedbe misli, da li je procesno pravo, da li meritorno pravo, da li se primenjuje procesno pravo pravilno i u zavisnosti od toga organizovati određene obuke i sugestije davati zaposlenima u tim organima, kako zamenicima i sudijama tako i pomoćnicima i pripravnicima. Samim tim, bi trebalo organizovati komisiju koja bi se time bavila, a bila bi povezana sa svim organima koji se bave primedbama sa Vrhovnom kasacionim sudom, sa

Visokim savetom sudstva, da Državnim većem tužilaca, sa Republičkim javnim tužiocem, sa Ministarstvom pravde, a da bi njima trebalo eventualno takve izveštaje davati neposredno niži sudovi koji se takođe bave isto primedbama na rad.

Obuka se mora sprovoditi stalno, vrlo učestalo, vrlo kontinuirano, a bilo bi po našem mišljenju najbolje da se organizuje u svakom organu i da iz svakog organa bude zadužena eventualno neka tročlana komisija ili jedan predavač u zavisnosti od toga koliko ima polaznika, odnosno ljudi koji su zainteresovani za obuku i koji bi trebalo pohađati tu obuku, kao i da se u datim organima drže stalne obuke i stalne provere, koliko su učesnici usvojili znanje. Ovakva provera bi trebalo ulaziti u kvalitet rada, što bi se kasnije odrazilo i na izbor na pravosudne funkcije, kao i na napredovanje.

Što se tiče nadležnosti, odnosno posebnih tema iz okvira naše nadležnosti, prvo i obavezno bismo ukazali da se treba poći od izrade odluka i to na više nivoa i u više navrata. Što se tiče više nivoa znači trebalo bi obratiti pažnju i na rešenja i na prvostepene odluke i na drugostepene odluke čak i na odluke po vanrednim pravnim lekovima. Trebalo bi vrlo voditi računa da se obuka ne završava na jednom času, odnosno dvočasu i da se obuka stalno mora organizovati kontinuirano sa zadacima i sa radionicama eventualno, imajući u vidu da se ne može naučiti izrada odluke za tako kratak period. Tek nakon dobro usvojenih predavanja o procesnom pravu, možemo govoriti o meritornom pravu, ali to mora sprovesti jedna kvalitetna obuka bez obzira na činjenicu što će velika većina zaposlenih istaći da vrlo dobro znaju sve o čemu se organizuje obuka. Što se tiče tema izdvojila bih uvek Zakon o parničnom postupku, Zakon o izvršenju i obezbeđenju, Zakon o autorskim i srodnim pravima, Zakon o planiranju i izgradnji, Zakon o održavanju stambenih zgrada, Porođični zakon, Zakon o nasleđivanju i to je ono što vam ja mogu napomeniti s obzirom da sam u Građanskom odeljenju Apelacionog suda u Beogradu, a za svaki zakon bi eventualno postojalo veliki izbor tema koje bi mogla raščlaniti na više zakazanih obuka. Naravno, Zakon o krivičnom postupku, ko i Zakon o nasilju u porodici.

Sve ovo ukazuje da bi eventualno bilo uputno organizovati jedan Pravosudni centar koji bi bio u sklopu Pravosudne akademije, ali neko ko bi se sveouhvatnije bavio obukom zaposlenih u pravosuđu i svim izmenama zakona, imajući u vidu da smo na pragu ulaska u Evropsku uniju i realizacije Akcionog plana da Poglavlje 23., a kako bi građni imali više poverenja u pravosuđe Republike Srbije i na kraju krajeva kako bi kvalitetan kadar bio uključen u pravosuđe Republike Srbije.

Vrlo je bitno da se obrati pažnja na koji način ćemo privući slušaoce uvela bih čak i obavezno prisustvo, vrlo često bih organizovala u samoj zgradi gde su ljudi zaposleni, slala dopise i obavezno tražili izradu izveštaja, odnosno izrade zadataka, te bi bilo i uputno ocenjivanje angažovanja. Preporučila bih i zanimljive predavače, zanimljivo štivo koje bi se dodeljivalo.

Verovatno se nismo izjasnili o svemu što bi bilo bitno da se ukaže, ali upravo zbog toga Vam predlažem da prilikom izrade plana za 2018. godinu budemo više uključeni kao predstavnici kadra u pravosudnom sistemu koji broji oko 1500 ljudi, što pripravnika, što pomoćnika.

Hvala

Predsednik USTP-a

Jelena Gajić

www.ustp.rs - kancelarija@ustp.rs